

HASŁO NARODOWE

Rok I.

Kraków, 19 lipiec 1925.

Nr. 26.

Kapitulacja przed żydami.

Tajemnica 42 punktów ugody zawartej między rządem a żydami. dotychczas nie została oficjalnie odkryta.

Rząd milczy. stronnictwa narodowe zasłaniają się nieświadomością i... wolną ręką jaką mają w stosunku do rządu. Jest to, nazwijmy zresztą drastycznie, kiwanie palcem w bucie, gdyż rząd znowu albo steroryzuje stronnictwa albo przejdzie nad ich życzeniami do porządku dziennego i, zrobi swoje.

Słabość Sejmu jest źródłem siły rządu i w takiej atmosferze dyktatura premiera Wł. Grabskiego może zrobić co chce. Pozostaje opinia społeczeństwa. Lotna, szybka, bezmyślna a, przede wszystkim albo leniwa albo bez wpływu.

Czy byłby do pomyślenia nawet, w innym, praworządnie państwie fakt, że rząd czyni bardzo daleko idące zobowiązania w imieniu własnym i społeczeństwo — nie tylko nie pytawszy się o zdanie owego społeczeństwa ale, **tając** przed nim zobowiązania? Nigdy! W Polsce jest to możliwe.

Widocznie jednak pakt rządu z żydami musi być w treści swej bardzo niezwykły, jeżeli mimo upływu trzech tygodni, rząd nie zdobył się na odwagę opublikowania warunków jego.

A następnie **sposób** prowadzenia pertraktacji z żydami.

Niesłychany!

Mimo to, że kwestia żydowska jest sprawą **czysto wewnętrzną** państwa polskiego, sprowadza się dobrowolnie dla kontroli własnej ministra żydowskiego w Lidze Narodów **Luciena Wolfa** a potem prezydenta światowego rządu żydowskiego **Nachuma Sokolowa**. Ze sprawy wewnętrznej czyni się kwestję ogólnoświatową, traktuje się żydów jako naród równorzędnym z polskim postawionym!

Błąd ten, obyśmy byli fałszywymi prorokami, będzie się mścił na nas długo.

I dlatego nawet nie dziwimy się, wbrew innym pismom polskim, ani oburzamy z tego powodu, że żydzi mówią o **ratyfikowaniu** układów. Przecież rząd polski potraktował ich jako równorzędne mocarstwo, a oni wyciągają z tego tylko dalsze konsekwencje.

Z pism żydowskich dowiadujemy się jednak powoli, jaki interes mieli żydzi zawierając z rządem polskim ugodę.

Chodziło im głównie o gospodarcze koncepcje jak: dostawy, kredyty, ulgi podatkowe o zmianę obecnego nastroju społeczeństwa polskiego, które wyraża się w popieraniu, wprowadzie jeszcze niezupełnym ale, świadomości chrześcijańskiego handlu, rzemiosła i przemysłu. W zakresie tych ekonomicznych żądań przyznał też rząd żydom odpowiednio do liczebności żydowskiego handlu i rzemiosła reprezentację w **Radzie kolejowej, Radzie gospodarczej i Radzie rzemieślniczej**.

Ponieważ w tych dziedzinach życia absolutną większość mają żydzi — uzyskają teraz większość we wszystkich trzech, wyżej wymienionych instytucjach. Stwarza to oczywiście nowe niebezpieczeństwo dla polskiego handlu i rzemiosła, jest bowiem jasne, że większość żydowska w tych instytucjach postara się o odpowiednio dogodne ustawodawstwo dla żydowskiego kupca czy rzemieślnika.

Ale, jakgdyby nie dość było i tych ulg rząd przyznaje jeszcze specjalne kredyty budowlane oraz specjalne przedstawicielstwo żydowskie w komisjach podatkowych! A więc, Polak ma płacić podatki jak dotychczas, żyd otrzyma zniżki ażeby zaś nie były one zbyt małe, otrzyma w komisji szacunkowej adwokata żydowskiego!

Miasta są przeważnie w rękach żydów (bez Poznańskiego) ale ta własność miejska chwiała się już w ostatnich czasach więc dla podtrzymania jej i wzmocnienia żywiołu żydowskiego otrzymywali żydzi specjalne kredyty budowlane. Wobec, zamiast utrudnić żydom zdobywanie miast — ułatwia się im tę akcję!

W końcu sprawa spoczynku niedzielnego. Rząd godzi się na profanowanie niedzieli, nakazuje policji by nie widziała sklepów żydowskich otwartych w niedzielę! Wprowadzie w użycie jest powiedziane, że każdy kupiec może w niedzielę otwierać sklep ale... wiemy, że kupcy polscy tego czynić nie będą. Ekonomicznie słabsi, będą teraz dystansowani znowu przez kupców żydowskich.

Dla wyzyskiwaczy żydowskich sejmowa ustawa o rewizji koncesji monopolowych nie będzie wprowadzona w życie. Nędzarze chrześcijańscy mają dalej ginąć z głodu, nienawidzić państwa, które o nich nie myśli, stawiać się bolszewikami — bo żydowscy spekulanci, oszuści, bogacze nadal zostaną nienaruszeni w posiadaniu monopolowych koncesji!

Jest to jaskrawy przywilej jak wszystkie

inne punkty paktu z żydami o ile odnoszą się one do życia gospodarczego. Na przywileje społeczeństwo nie może zgodzić się.

Unarodowienie handlu i przemysłu jest prawem ludności polskiej ale, także podstawowym postulatem mocarstwowego programu państwa. Starszylacheckie „jakoś to będzie” min. Stan. Grabskiego, nie wytrzymuje w tej dziedzinie najmniejszej krytyki. W takich warunkach będzie tylko gorzej, bardzo źle! Jakże ma polski przemysłowiec, kupiec i rzemieślnik konkurować z żydem, jeżeli żyda popierać będzie rząd, jeżeli mu da przywileje?!

Czyż w końcu nie jest jaskrawym przywilejem zgoda rządu ażeby żydzi mieli specjalnych reprezentantów w Banku Polskim i Banku Gospodarstwa Krajowego? Przecież w instytucjach tych reprezentowane są tylko kapitały **akcjonariuszy** ewentualnie, warstwy produkujące a nie Polacy, Ukraińcy, Niemcy, Białorusini z tytułu należenia do jednej z tych narodowości!

Przecież gdyby żydzi brali byli faktyczny udział w subskrypcji Banku Polskiego byłoby tam reprezentowani oczywiście, nie jako żydzi ale, jako kupcy, przemysłowcy czy rękodzielnicy żydowscy. Czynili zaś to w znikomej części skutkiem czego nie mogli uzyskać w Banku Polskim swojej reprezentacji. Bank Polski powstał niemal wyłącznie z kapitałów polskich — dziś, chcą tam żydzi mieć prawo głosu!

Bank polski jest zresztą w swoich funkcjach tak mocno zażydzony, tak olbrzymie ilości weksli żydowskich eskontuje, że śmiało można go nazwać Bankiem żydowskim. Jeżeli działa się to dotychczas, to czegoś spodziewać się można w momencie, gdy tam będą w Radzie Nadzorczej oficjalnie przez rząd posadzeni żydzi? A Bank Gospodarstwa Krajowego? Przecież trzy czwarte jego transakcji robi się z żydami. To publiczna tajemnica. Cóż będzie, jeżeli w jego Radzie Nadzorczej stanie dla kontroli jeszcze żydowin?

W końcu żądają żydzi jeszcze kredytów dla kooperatyw żydowskich. Więc polskie kooperatywy giną z braku pieniędzy i pomocy rządowej a żydowskie mają mieć specjalne przywileje. I jakie kooperatywy? Wiadomo powszechnie, że typ żydowskiej kooperatywy to jest zwyczajny bluff; kilku żydków należących do tej samej rodziny tworzy ją ażeby geszeft pod względem prawnym i podatkowym lepiej siedzi, ażeby wyzyskać łatwiej dla kooperatywy rozmaite ulgi związane z istnieniem jej, jakichby poszczególni członkowie stanowiący kooperatywę nigdy nie mieli. W polskiej kooperatywie istnieje rzetelna myśl, większa ilość ludzi, w żydowskiej próba najtańszej eksploatacji zysków. I taka kooperatywa będzie odtąd cieszyła się specjalną opieką rządu! Będzie była konkurencyjnie polską!

Z tych pobieżnych wzmianek widać jasno, że ugodą ułatwia żydom dalszy podbój ekonomiczny Polski.

Podobnie przedstawia się sprawa gdy rozpatrzemy przywileje kulturalne udzielone żydom przez rząd.

Ale... o tem następnym razem. I, może dokładniej — jeżeli tajemnica ostatecznie zostanie odkryta...

Rozpowszechniajcie
„Hasło Narodowe”.

Witraże
Oszklenia, - Wywieszki
Lampy, — Mozajki
S. G. Zeleński

Kraków, Al. Krasińskiego 21. Tel. 137.

Przedsiębiorstwo

Dekor. mal. lakiern. i szklarskie
Kazimierza Mikulskiego

Absolwent wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie
Zurychu odznaczony dyplomami w Wiedniu, Zurychu
i wystawie architektonicznej w Krakowie.

Kraków, Garbarska 10. Tel. 3250.

Rodejmuje się projektowania i wykonania robót artyst. mal. kościołów, sal, budynków itp. W całej Polsce po cenach konkurencyjnych.

PIEKARNIA

do sprzedania
lub wdzierżawienia
w Krakowie

najnowszej konstrukcji i urządzeń pieców
angielskich z domem 1. piętrowym o 31
ubikacjach do sprzedania. Czynsz miesz-
kalny niesie od 1. 10. 1925. zł. 1'600 mies.

Wdzierżawie na kilka lub kil-
kanaście lat samą piekarnię z
dwoma sklepami.

Cena kupna 30.000 dolarów.

Dzierżawa według umowy.

Zgłoszenia do Administr. Hasła Narodowego.

Dalsze koncesje rządu dla żydów.

Sekcja kresowa komitetu politycznego Rady ministrów uchwaliła przedłożyć Radzie ministrów następujące wnioski:

1) Rada ministrów poleca Ministerstwu wyznań rel. i ośw. publicznego przedłożyć projekt ustawy o organizacji gmin żydowskich.

2) Rada ministrów upoważnia Ministerstwo oświaty do wniesienia projektu rozporządzenia Rady ministrów o rozszerzeniu na województwa wschodnie postanowień dekretu o zmianach organizacji gmin żydowskich na terytorjum b. Konkresówki.

3) Rada ministrów przyjmuje do wiadomości oświadczenie Ministerstwa oświaty, że na terytorjum b. zaboru austriackiego zgodzi się na demokratyzację gmin żydowskich przez wyrażenie zgody na zmianę statutu.

4) Rada ministrów zaleca Ministerstwu oświaty przygotowanie projektu o używaniu języka hebrajskiego i żydowskiego w obradach gmin żydowskich na wzór używania języków białoruskich.

5) Rada ministrów zgadza się na dopuszczenie języków hebrajskiego i żydowskiego na zgromadzeniach publicznych:

6) Rada ministrów przyjmuje do wiadomości oświadczenie Ministerstwa oświaty, że wpro wadzi pewną ilość szkół o 10-godzinnych tygodniowo naukach języka hebrajskiego i żydowskiego.

7) Rada ministrów przyjmuje do wiadomości zarządzenie Ministerstwa oświaty, że dzieci uczęszczające do hejderu wypełniły swój szkolny obowiązek.

8) Rada ministrów przyjmuje do wiadomości nadanie pewnej ilości szkół żydowskich z wykładowym językiem hebrajskim i żydowskim według zasług prawa publiczności.

9) Rada ministrów oświadcza ministrowi oświaty, iż jest za ułatwieniem dostępu do nabożeństw żydowskich szkolnym dzieciom wyznania mojżeszowego, a zarazem wyraziła swą zgodę Ministerstwu Spraw Wojskowych, na pozwalanie żołnierzom wyznania mojżeszowego do uczęszczania poza godzinami służbowymi na nabożeństwa rytualne.

Co mówi prasa o rokowaniach?

Na temat rokowań z żydami pisze prasa polska niewiele. W poprzednim numerze **Hasła Narodowego** zamieściliśmy kilka takich uwag — wychodząc z założenia tego, że należy dać dokładny pogląd na sprawę Czytelnikom naszym. I dziś, chociaż, wciąż wstrzymujemy się od zasadniczej oceny paktu — czekając na odkrycie tajemnicy 42 punktów, podajemy dwa znamienne głosy:

Pierwszy **Gazety Warszawskiej**, organu poważnego i naczelnego Związku Ludowo Narodowego, tego samego, który przez usta posła **Głębkiego** zapowiedział wolną rękę wobec rokowań rządu ale, też tego samego organu, który reprezentuje myśl min. Stanisława **Grabskiego** twórcy paktu:

Oto co pisze **Gazeta Warszawska**.

Rokowania między rządem polskim a przedstawicielami żydostwa krajowego i zagranicznego, rozpoczęte w pierwszych dniach czerwca, doprowadziły do aktu ochrzczonego mianem porozumienia polsko-żydowskiego. Akt ten składa się z jednej strony z deklaracji lojalności państwowej, złożonej przez reprezentację pewnej części obywateli państwa polskiego, z drugiej zaś z oświadczenia p. prezesa rady ministrów, zapowiadającego wzajemian za obojętną lojalność szereg koncesji dla ludności żydowskiej. Deklaracja żydowska i oświadczenie rządu stanowią rodzaj najogólniejszych preliminarjów, na podstawie których już w najbliższej przyszłości ma być zbudowany system ugody między rządem a żydami.

Zarówno przedmiot rokowań, jak i udział w nich przedstawicieli żydostwa zagranicznego, czy wreszcie treść złożonych oświadczeń wskazują na to, że mamy tutaj do czynienia z nowym rodzajem faktu politycznego o charakterze mieszczącym dyplomatyczno-wewnętrzny. Ma to być rodzaj konkordatu między żydostwem nie tylko krajowym, ale i zagranicznym a rządem polskim.

Najbardziej ze względu na ściśle urzędowy charakter rokowań, ograniczyć się musimy na razie do skróconej roli stojących na hoku ob-

serwatorów, to jednak nie możemy zataić, że już sama treść preliminarjów ugody, bez względu na dalsze rokowania, budzi w nas poważne wątpliwości i zastrzeżenia.

Wątpliwości wywołuje przede wszystkim dyplomatyczny charakter ugody, kryjącej w sobie jakby uznanie żydów jako czynnika stojącego w pewnej mierze na zewnątrz państwa i uprawnionego do handlowania tem, co jest elementarnym obowiązkiem każdego obywatela, t. zn. lojalnością w stosunku do państwa. Krótko mówiąc, rzecz cała przedstawia się w ten sposób, że żydzi, wzamian za lojalność, do której są obowiązani, otrzymać mają szereg koncesji i przywilejów. W sytuacji tej tkwi już choćby z punktu widzenia prawa publicznego dziwny paradoks, rzucający cień na prestige i autorytet państwa. Rozumiemy dobrze, że potrzeby polityki realnej nie można traktować z punktu widzenia prawnych abstrakcji, jednakże w tym wypadku wątpliwą jest rzeczą, czy traktowanie części obywateli polskich, jakby reprezentantów odrębnego mocarstwa da się usprawiedliwić wskazaniem polskiej racji stanu.

Gdybyśmy jednak nawet pominęli tę wątpliwość, to natychmiast nasuwa się druga, już czysto rzeczowej natury. W deklaracji swej żydzi starają się wywołać wrażenie, jak gdyby chodziło tutaj nie o zmianę, lecz przeciwnie, o kontynuowanie dotychczasowej polityki żydowskiej w stosunku do państwa polskiego. Wiemy wszyscy doskonale, że polityka była nieprzyjazna, a często wprost wrogą. Pakt ten zamilcza zarówno deklaracja żydów, przez co t. zw. ugodą staje się w swych podstawach niewyraźną i niejasno sformułowaną.

Tyle co do ogólnego charakteru ugody między rządem a żydami. Niemniej poważne wątpliwości wywołują jednak także niektóre z zapowiedzianych dalszych szczegółów ugody. Rozumiejąc ważną potrzebę konsolidacji wewnętrznej państwa, nie jesteśmy bynajmniej przeciwni niektórym koncesjom dla żydów z dziedziny kulturalno-oświatowej i religijnej i uważamy, że w tym zakresie mogą być poniesione pewne ofiary ze strony polskiej. Nie możemy natomiast zrozumieć na czem mają polegać zarządzenia natury gospodarczej, zapowiedziane w oświadczeniu p. Prezesa Rady Ministrów. Z przebiegu rokowań możemy się jedynie domyślać, że chodzi tutaj nie tyle o koncesje, jak raczej o przywileje, mające na celu obronę żydowskiego monopolu handlowo-przemysłowego przed konkurencją chrześcijańską.

Unarodowienie handlu i przemysłu w Polsce jest nie tylko dobrem prawem ludności polskiej, ale także jednym z podstawowych postulatów mocarstwowego programu państwa polskiego. Sankcjonowanie przez rząd monopolu żydowskiego w tej dziedzinie i jakiegokolwiek gospodarcze przywileje dla żydów byłyby niesłychanym i jednostronnym pokrzywdzeniem ludności polskiej i niejako ulegalizowaniem aneksji miast przez żydów.

Ponieważ zaś jest rzeczą wprost wykluczoną, aby w tym kierunku szły intencje rządu, co oznacza zapowiedź p. Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniach, mających związek z życiem gospodarczym?

Niejasności te i wątpliwości powinny być jaknajrychlej wyjaśnione, tembardziej, że dotychczasowy przebieg rokowań żydowskich wywołał w społeczeństwie pewne zaniepokojenie.

Drugi głos oddajemy organowi księży katolickich w Warszawie, dziennikowi „**Polak-Katolik**“:

Rząd polski pertraktował z żydami. Pertraktował nad ugodą między narodem polskim, a narodem żydowskim w Polsce. A ponieważ w pertraktacjach tych brali udział przedstawiciele żydów angielskich oraz żydowskich światowych organizacji i to „z całkowitą zgodą ludności żydowskiej w Polsce i rządu polskiego“, więc można śmiało powiedzieć, że pertraktujemy z całą żydowską międzynarodówką. Dla należytego zrozumienia całego zagadnienia, musimy sobie uprzytomnić kilka zasadniczych faktów. Oto sama Warszawa ma tyle żydów (300 tysięcy), co cała Anglja, półtrzecia raza tyle, co Francja; cała Rzesza niemiecka nie ma dwa razy więcej żydów, niż Warszawa, a Azja ma akurat 2 i pół raza tyle. Północna i Południowa Ameryka mają o przeszło 1 milion 100 tysięcy mniej żydów, niż Polska, t. j. 2 miliony. Z ogólnej liczby żydów, która wynosi 14 milionów, zamieszkuje państwo Sowietów 3 i pół miliona, Polakę zaś 8 miliony 200 tysięcy.

Problem żydowski przedstawia się wobec tego u nas zupełnie inaczej, niż w innych państwach. W takiej Anglii lub Francji, ogół naro-

du wcale nie odczuwa tego zagadnienia, nie może sobie zdać sprawy z tego, jak jest to zagadnienie trudne do rozwiązania. Żydzi tam poprostu znikają w ogromnej masie narodu macierzystego, a ponieważ istnieje tam wyrobiony stan średni, panujący w handlu i przemyśle, więc mogą jednostki żydowskie dojść i do bardzo potężnych wpływów, społeczeństwo jednak żydowskie nie odgrywało dotychczas roli decydującej w życiu narodów zachodnich. Podkreślamy wyraz „dotychczas“, bo jak żydzi byli propagatorami, a nawet poniekąd i twórcami socjalizmu, tak są i dzisiaj głównymi agentami komunizmu poza Rosją, a kierownikami jego w samej Rosji. I aczkolwiek finansowa potęga jednostek żydowskich nie mało znaczna, to nie zapominajmy o tem, że wybitna rola żydostwa w komunistycznym ruchu znacznie osłabiła międzynarodowe położenie żydów.

Zaznaczyć należy, że Polska jest jedynym krajem, w którym się żydzi domagają autonomii narodowościowej. W naszym interesie własnym leży, abyśmy im umożliwili zupełnie odrębne życie kulturalne, obojętnie czy na tle żargonu, czy na tle hebrajszczyzny. Cywilizacja nasza polska i chrześcijańska nie mogłaby bez poważnej szkody wchłonąć w siebie pierwiastki kultury semickiej, wschodniej, która pod wieloma względami nie da się pogodzić z etyką chrześcijańską z pojęciami zachodu o tem, co jest sprawiedliwe, lub nie, piękne lub nie. Nigdy z żydów dobrych Polaków nie zrobimy. Nawet zasymilowany (żyd zastosowuje się z ogromną łatwością do wszelkiej zmiany rządów, do zmiany miejsca pobytu i t. d. Musimy wyrobić własny stan średni, stać się panami swego przemysłu i handlu. Administracja i sądownictwo nasze, nauka, sztuka i literatura polska nie mogą się stać przytułkiem dla tych żydów, którzy w przemyśle i handlu nie znaleźli zabezpieczenia swego bytu. Pogromów urządzać nie będziemy, bo ich nigdy zreszną nie urządzaliśmy. Ale nie dopuścimy do tego, by żydzi odegrali w Polsce rolę, nieodpowiadającą ich liczbie. Numerus clausus musi być przeprowadzony na całej linii. Pogrom gospodarczy nie istnieje. To, co żydzi nazywają bojkotem ideowym i gospodarczym żydostwa, zniknie samo przez się z chwilą, gdy dla żyda będzie gestem naturalnym, objawem codziennym; weść do sklepu katolickiego, w nim coś kupić, rzucić grosz do puszek na rzecz Macierzy Szkolnej lub Czerwonego Krzyża, gdy żydzi między sobą bez specjalnego wysiłku to po żydowsku, to po polsku rozmawiać będą, gdy nie będzie już objawem nadzwyczajnym widok żyda w chałacie, czytającego gazetę lub książkę polską przez Polaka pisaną. Nie jest to rzeczą tak trudną. Ten najzacofańszy żyd, gdy emigruje w świat i tylko stanie noga w Londynie lub w Paryżu, już obcina pejsy i brodę, a chałat zrzuca, bo wie doskonale, że w pejsach i chałacie interesów robić nie będzie. A z gheta swego nie wyjdzie, póki się nie nauczy kilku słów angielskich lub francuskich, bo żargon niemieczyny przypomina. Gdzieś tam w Talmudzie znajduje się niewątpliwie wiersz jeden, lub dwa, które mu na taką metamorfozę nie tylko pozwalają, ale mu ją wprost zalecają.

Mamy trudną walkę z żydowską agitacją, ale dlatego, że nie umiemy się zabrać do pracy. Przyjeżdżają do nas zagraniczni dziennikarze, publicyści i literaci, politycy i ministrowie. Pokazujemy im zamek królewski, Łazienki, kościoły swoje i gmachy monumentalne. Obwozimy ich automobilami. Proszę im pokazać Bagio i Nalewki, Żelazną Bramę i t. d. obwieść ich choćby po pewnych częściach kraju w wagonach III klasy, pokazać im takiego cadyka cudotwórcę z Góry Kalwarji w dni, gdy się do koła niego zbierają ci, którzy tłumem żydowskim rządzą. Należy im dać możność, aby choć w pewnej mierze mogli wniknąć w tryb prawdziwego życia żydowskiego.

Nie skapitulowały przed żydami państwa nierównie słabsze, niż Polska, jak Rumunja, Węgry lub Austria. Nie ma potrzeby, byśmy my skapitulowali. Jeżeli żydzi chcą ugody, to znaczy, że jej oni potrzebują. Na ziemiach Rzeczypospolitej znaleźli przytułisko, jakiego im przez całe wieki cały świat odmawiał. Zle nam się za to odplacill. Mówić o narodzie tulącym, wszędzie prześladowanym, jest nonsensem. Świątynia Jehowy w Jerozolimie stała jeszcze w całej swej świetności, gdy żydzi już cały świat zalali. Interes kazał im opuścić rodzinny kraj. „Wieczny żyd“, który błądzi po świecie, szukając spokoju i wytchnienia, jest produktem fantazji rzeczywistym jest ten żyd, który wiecznie myśli o tem, żeby mu było najlepiej kosztem innych.

Jeszcze o potrzebie ratunku dla wsi polskiej.

Ratujmy wieś polską przez zakładanie sklepów Kółek Rolniczych po wsiach i Skł. c po miastach.

Zamieszczony przez nas niedawno artykuł ks. J. Koterbskiego p. t. „Potrzeba ratunku dla wsi polskiej” wywołał silny odzew naszych czytelników. Jeden z nich przesłał nam parę uwag na ten temat, które poniżej przytaczamy.

Przeczytawszy artykuł ks. Józefa Koterbskiego pozwolił sobie dołączyć doń parę słów: Jest to prawda, że ambona ma służyć jedynie do nauczania prawd wiary, a nie dla spraw politycznych i t. p. jednak i to prawda, że duchowieństwo polskie w wielu parafjach i miasteczkach bierze czynny udział w wielu stowarzyszeniach kulturalno oświatowych i ekonomiczno gospodarczych jak n. p.: w Kółkach rolniczych, w Kasach Stefczyka, Czytelniach i t. p. i mając duży wpływ na lud może wiele dobrego zdziałać w tym zakresie. Wielu z nich ma chlubną kartę w historii polskiej, że wspomnę tylko o niektórych, którzy przysłużyli się do podniesienia oświaty i zorganizowania ludu wiejskiego n. p. ksiądz Staszic, ks. Markiewicz, ks. Stojanowski, ks. Antoni Tyczyński, zmarły 15 kwietnia b. r. który jako proboszcz wsi Albigowej, ciemnej, zaniedbanej, tak pod względem gospodarczym jak i umysłowym uczynił z niej środowisko, które może służyć każdej innej wsi za przykład. Usilną pracą swą osiągnął to, iż po pewnym czasie znikło ze wsi pljaństwo, kłótnie i procesy, jakimi się nawzajem trapił mieszkający Albigowej, dalej ks. Błaziński w Liskowie, powiat Kalisz (odległość od kolei 15 km) dużo dobrego zdziałał.

Rozumiemy, że sam ksiądz bez poparcia inteligencji i miejscowych czynników może mało zdziałać, gdyż ma i obowiązki duszpasterskie, ale powyższe przykłady mówią, że **praca społeczna z duszpasterską powinna iść w parze.**

Dalej ksiądz Józef Koterbski tłumaczy, że odżydzenie wsi może być skuteczne tylko przez zakładanie li tylko sklepów prywatnych ponieważ spółkowe kończą się fiaskiem. Poniekąd to prawda, lecz nie zupełnie, dowodem na to liczne spółdzielnie „Rolniki” w Poznaniu, które skutecznie się broniły nie tylko przed żydowskim zalewem, ale i zgermanizowaniem narodu. Jeżeli Polska nasza, pokryje się gęstą siecią różnych Spółdzielni zależnych od miejscowych warunków i ujednolajni swoje cele, „odżydzenie wsi”, które w szybkim tempie nastąpi, uwolni też chłopów od niesumiennej agentów, pośredników i faktorów, którymi po największej części są żydzi, uprawiający straszliwy jego wyzysk.

Pierwszy warunek do odżydzenia to oświa-

ta ziemia, którą chłopom ma dać kapłan inteligent znający duszę chłopską, pracujący wspólnie z ludem. Więc przez oświatę i współzycie się z ludem, współczucie jego dołi i niedoli, organizować ruch spółdzielczy w każdym zakresie. Wzoruując się na naszych dobrze zorganizowanych i doskonale prowadzonych spółdzielniach jakoteż i na zagranicznych, naśladować w organizacji żydów możemy zdziałać bardzo wiele.

Stan chłopski rolniczy liczy 75 proc. ogólnej

Mowa pogrzebowa — którą powinniśmy dobrze zapamiętać.

Wygłosił ją Rabbi Reichhorn w Pradze w r. 1869 nad trumną rabina Ben Jehudy.

Co stulecie — my uczeni Izraela — przyjęliśmy jako zwyczaj zbierać się w sanhedrynie, by sprawdzać, jakie zrobiliśmy postępy nad opanowaniem świata, obiecanego nam przez Jehowę i jakie zwycięstwa odnieśliśmy nad nienawistnym chrześcijaństwem.

W tym roku zebrani nad grobem naszego wielbionego Symeona — Ben Jehudy, możemy z dumą powiedzieć, że wiek ubiegły zbliżył nas do celu i, że ten cel będzie niedługo osiągnięty. Złoto zawsze było i będzie siłą niepokonaną. Kierowane umiętną ręką, będzie najużyteczniejszą dźwignią dla tego, który je posiada, a przedmiotem pożądania dla tych, którzy go nie mają. Złotem kupujemy sumienia najbardziej uporczywe, ustalamy całość wszystkich wartości, kurs dla wszystkich produktów, przychodzimy z pomocą kredytowi państwowemu, które później zdane są na naszą łaskę.

Wszystkie ważniejsze banki i giełdy wszechświatowe, wierzytelności dla wszystkich rządów, są w naszych rękach.

Inną wielką siłą, jaką posiadamy jest prasa. Powtarzając nieustannie pewne idee, prasa przyjmuje je w końcu jako prawdy. Teatr oddaje usługi podobne. Wszędzie prasa i teatr posłuszne są naszym wskazówkom.

Przez nieustanne pochwały systemu demokratycznego, podzielimy chrześcijan na partje polityczne, zburzymy ich jedność narodową i zaszczepimy rozłam. Bezsilni poddadzą się prasie naszego kapitalizmu zjednoczonego, oddadzą naszę sprawę.

Pchać będziemy chrześcijan do wojen, wy-

liczby ludności polskiej, w tem są jednostki najmniejsze, któreby mogły interes prowadzić na własną rękę, ale całe rzesze chłopstwa to sami małorolni, mało uświadomieni, nie doceniają należycie niebezpieczeństwa zalewu żydowskiego. Te więc rzesze uświadamiać jest naszym obowiązkiem. Organizować według planu mądre obmyślanego a przypuszczam ustałyby te po wsiach częste jarmarki, na których żyd tylko chłop i chłopkę porządnie wyzyskuje, gdyż chłop sprzedaje tylko żydowi, kupuje u niego i popije także u niego. Lud jest wyłącznie rolniczy więc też jemu najlepiej odpowiada spółdzielnie rolnicze dobrze zorganizowane, w których chłop mógłby pozbywać swe produkty rolnicze jak: zboże, nabiał, bydło i wszystko, co mu potrzeba mógłby nabyć. Ale jeden człowiek tego nie dokona, gdyż obecnie nędzą panuje na wsi, więc tylko przez spółdzielnie coś zdziałać można.

Kółkowiec.

zyskując ich pychę i ich głupotę. Wyginą i zostawia wolne miejsce dla naszych.

Posiadłość ziemi tworzyła zawsze wpływy i władzę. W imię sprawiedliwości socjalnej i równości, będziemy dzielili wielkie majątki.

Część ziemi damy chłopom, którzy tak bardzo tego pragną, a którzy niedługo będą obdłужeni przez wyzysk. Nasze kapitały zrobią nas panami. My staniemy się teraz wielkimi posiadaczami, a posiadanie tej ziemi zapewni nam władzę.

Starajmy się w obiegu zastąpić złoto przez monetę papierową, nasze kasy będą przepelnione złotem, będziemy regulowali wartość papierów, co nas uczyni panami wszystkiego co istnieje.

Mamy pomiędzy sobą zdolnych mowców, którzy potrafią się zdobyć na entuzjazm i przekonywać tłumy; rozpowszechniać będą wieści między ludem, oznajmiając im zmiany, jakie mają zająć, a które urzeczywistnione dadzą szczęście całemu rodowi ludzkiemu.

Przez złoto i pochlebstwo pozyskamy proletariata, który podejmie się zniszczyć kapitalizm chrześcijański. Przyrzekniemy robotnikom płacę, o jakiej nigdy nie marzyli, podniesiemy jednak równocześnie ceny towarów potrzebnych tak, iż nasze zyski będą jeszcze większe.

W ten sposób przygotowujemy rewolucję, którą chrześcijanie sami będą prowadzili, a z której my zbierać będziemy owoce.

Przez nasze szyderstwo i nasze napędy ośmieszmy i zożydźmy ich księży; ich religja stanie się tak samo śmieszna i wstrętna jak ich kler. Będziemy więc także panami ich, dusz, bo

ALEKSANDER ŚWIĘTOCHOWSKI.

Liberum veto.

Wizytatorzy zagraniczni w sprawie żydowskiej. — Jakle urządzamy pogromy. — Pytanie zasadnicze. — O co żydzi walczą. — List Abrahama Kruka.

Nieprzerwanie przyjeżdżają do nas ze Starego i Nowego Świata rozmaici panowie starozakonni dla badania, a właściwie dla rozstrzygnięcia kwestji żydowskiej. Te wizyty w kahałach, rabinatach i ministerjach, te śledztwa i myśzkowania w naszym domu są bardzo nieprzyjemne i powinny być przerzedzone, gdyby nie potrzeba sprostowania kłamstw, które tujejsi Hiobowie rozsiewają po całej kuli ziemskiej o swoim nieszczęśliwym położeniu i ciągłych pogromach. Przypuszczam nawet, że łączący beczelnie psalmiści nie są zupełnie zadowoleni z owych odwiedzin. Woleliby zapewne, ażeby nad wybranym ludem czuwały Hajnty, Momenty, Tageblatty i p. Sempołowska z p. Baudouinem de Courtenay, dwa chrześcijańskie archanioły, stojące na arce przymierza, anielki Morgenthau'y, Wolffy i tym podobni opiekunowie zagraniczni. Przybywają oni bowiem do Polski, przekonani, że ujrzą krew żydów płynącą po ulicach strumieniami, a głowy zatknięte na ostrzach sztachet ogrodów publicznych. Tymczasem dowiadują się zdziwieni, że pogromy ograniczają się do wyławiania o-

szustów, fałszerzy pieniędzy, złodziejów, tajemnych gorzelników, handlarzów żywym towarem, zdrajców, szpiegów i innych niezliczonych bohaterów znacznej mniejszości narodowej.

A już z głębokim zdumieniem stwierdzają, że ta mniejszość narodowa nie tylko posiada wszystkie prawa obywatelskie, ale nawet przywileje, które stara się zuchwale rozszerzyć, za co rzetelnie wywdzięcza się „domowi niewoli”, pracując niezmordowanie nad jego zgonem.

Naród wybrany jest niewątpliwie mądry, a jak dowiódł w ostatnich czasach przez Bergsonów i Einsteinów — do filozofowania zdolny. Skoro więc jego obrońcy europejscy i amerykańscy postanowili zbadać warunki jego życia, powinni by przedewszystkiem odpowiedzieć na następujące pytania zasadnicze:

Dlaczego we wszystkich społeczeństwach kulturalnych od wieków istnieje i wzmacnia się antysemityzm, a dlaczego nie istnieje w nich powszechny antypolonizm, antigallizm, antigermanizm, antitalizm itd.?

Czemu się to dzieje, że żydzi wszędzie są nienawidzeni?

Czemu tylko oni są przedmiotem zaburzeń i pogromów?

Przecież te fakty są wymowne i świadczą o właściwościach plemienia, z którym nie chce się pogodzić żaden naród, bo nawet inni semici, jak przekonano wrzenie Arabów w Palestynie. Nie można tej odrazy i nienawiści przypisać różnicom religijnym lub rasowym, gdyż ona nie objawia się w stosunku do Węgrów, Fin-

nów, Japończyków i innych szczepów niearyjskich i niechrześcijańskich.

Żydzi walczą tylko o prawa i przywileje, nie usiłując wcale pozbyć się cech swoistych, wrogich ludzkości ucywilizowanej, przeciwnie, chcą ją zmusić do tolerowania swoich odrębności nawet w tych postaciach, w których jest barbarzyńska. Ich pretensje i żądania nie są hasłami walki o byt w warunkach kultury nowoczesnej, ale o zachowanie starego azjatyizmu i zaszczepionych na nim dążeń, które według jej probierzów są występkami. Wymagają, ażeby im nie tylko wolno było posiadać swoje szkoły, swoje organizacje społeczne, swój samorząd, ale, żeby nie krępowano ich karą i odwetem w oszustwach, zradach, zdróżnych handlach i wszelkich niecnotach, które, albo tylko oni popełniają, albo oni w najwyższej mierze. Dlaczego miejscowi i zagraniczni ich obrońcy nie powiedzą im: Kochani współwyznawcy, słusznie żądacie równouprawnienia, ale przedtem przestańcie być barbarzyńcami i przestępcami, bądźcie kulturalni i uczciwi, a jeżeli wtedy doznacie krzywd, wasze skargi będą zrozumiane i wysłuchane przez każdy szlachetny umysł i przez każde czyste sumienie.

Was wszystkie narody nienawidzą, prześladują i wypędzają, nie jako ludzi odmiennego pochodzenia i wyznania, ale jako puszczyków, pasorzytów i szkodników.

Abraham Kruk, prosty żyd, uczestnik powstania w 1863, który uciekłszy z Archangielska, osiadł w New Yorku, tak pisze cudzą ręką jako 82-letni ociemniały starzec do komitetu pa-

nasze nabożne przywiązanie do naszej religii i naszych obrządków, wytworzy wyższość naszą i wyższość naszych dusz.

Posłaliśmy już naszych ludzi na wszystkie ważne posterunki. Postarajmy się dostarczać gojom adwokatów i lekarzy; adwokaci są wtajemniczeni we wszystkie interesy; lekarze zaś wprowadzeni w dom, stają się spowiednikami i kierownikami sumienia.

Ale przede wszystkim tam zajmujemy stanowiska, gdzie możemy nauczać. Przez nauczanie możemy zaszczerpić idee, które są nam potrzebne, przygotowują umysły do naszej wygody.

Jeżeli jeden z naszych wpadnie nieszczęśliwie w szpony sprawiedliwości u chrześcijan, spieszmy mu z pomocą, znajdziemy tyle świadectw, by go uwolnić od jego sędziów, czekając cierpliwie aż sami staniemy się sędziami.

Monarchowie chrześcijańscy, nadęci ambicjami i próżnością, otaczają się zbytkiem i liczną armią. My dostarczymy im potrzebnych pieniędzy, których domaga się ich szaleństwo i będziemy ich trzymali na smyczy.

Starajmy się nie przeszkadzać małżeństwu naszych ludzi z chrześcijankami, bo przez nie dojdziemy do kół najwięcej dla nas zamkniętych. Jeżeli córki nasze wyjdą za gojów, nie będą nam mniej użyteczne, bo dzieci matki żydówki należą do nas.

Szerzymy idee wolnych związków, by zniszczyć u kobiet chrześcijańskich przywiązanie do zasad i praktyk religijnych.

Od wieków synowie Izraela pogardzani i prześladowani pracowali, aby sobie utorować drogę do władzy. Dobiegają kresu. Badają życie ekonomiczne przekłetych chrześcijan; ich wpływ jest przeważający w polityce i obyczajach.

W godzinę oznaczoną, zawczasu rozpętamy rewolucję, która rujnując wszystkie klasy chrześcijaństwa, ujarzmi nam wszystkich chrześcijan. I tak dopełni się obietnica Boża dana wybranemu ludowi.

Kto zastępuje w Polsce zagraniczne firmy?

Jest publiczną tajemnicą, że firmy zagraniczne bez wyjątku oddają żydom zastępstwa. Z tym objawem, który jest tak powszechny, że nikogo nawet już nie dziwi, a jednak jest bardzo szkodliwy, postanowiło „Hasło Narodowe” podjąć stanowczą walkę.

Na początek zawiadamiamy, że **głównym zastępcą fabryki zegarków „Omega” jest żyd Holzer**, zamieszkały przy ulicy Zielonej.

Zawiadamiając o tem społeczeństwo polskie, zwracamy się z gorącą prośbą do polskich zegarmistrzów, aby wspólnie odnieśli się do tej fabryki i zażądali oddania sobie zastępstwa na Polskę. Przecież w samym Krakowie znajdzie

miątkowej uroczystości na cześć Kościuszki i Puławskiego w Waszyngtonie 1910 roku.

— Chociaż ja jestem izraelita, lecz i na mnie spływa częściowo ten wielki honor, jaki się oddaje dla zasług naszych bohaterów polskiemu narodowi i ja wraz cieszę się tem świętem i tym dniem, którego doczekałem, że nasza święta Polska stoi wysoko w cudzym kraju, u cudzego narodu. Jeszcze nasza Polska nie zginęła. Pan Bóg ją ożywi i wywiedzie z niewoli jak wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli. Miejmy nadzieję w Bogu, a w krótkich czasach to się stanie. (Pamiętnik uroczystości polskich w Waszyngtonie str. 612).

Czy wśród 30 milionów Polaków znalazłby się jeden, któryby Abrahama Kruka nie uznał za brata i prawego syna wspólnej Ojczyzny?

Czem wobec tego gorącego patrioty, którego ognia miłości do Polski nie zgasił ani wiek, ani oddalenie, ani życie w obcym społeczeństwie, są miliony żydów, którzy za wszystkie dobrodziejstwa, prawa, korzyści, opiekę, wywdzięczając się tej Polsce zdradą, przeniwierzstwem, szkodzeniem na wszystkich jawnych i tajemnych drogach?

Niech Morgentauowie i Wolffowie zapytają nas, co myślimy, co czujemy i czego chcemy dla Abrahamów Kruków, a nie dla Icków, Szmulów, Srułów, Mosków, Salomonów; lub przezywających się Leonami, Stanisławami, Morycami, niestrudzonych i nikczemnych spiskowców przeciwko narodowi polskiemu.

(Gazeta Warszawska),

się dosyć poważnych firm katolickich, które mogą śmiało zastąpić żyda Holzera.

Wiemy, że żydzi przez swych współwyznawców dokładnie są poinformowani, gdzie i kiedy starać się mają o zastępstwo, wiemy, że informacje o nich dają również żydzi, ale stanowcze żądanie polskich przedsiębiorców także musi mieć znaczenie.

Skoro zegarmistrze Polacy zażądają zastępstwa, poprzemy ich usiłowania, gdyby zaś akcja ich nie odniosła skutku, wtedy „Hasło Narodowe” rozpocznie akcję bojkotową przeciw firmie zagranicznej, która wyróżniając żydów, przynosi szkodę społeczeństwu polskiemu.

Żydowska „miłość ojczyzny”.

Redaktor „Nowego Dziennika”, W. Berkelhamer, pisząc o porozumieniu i współżyciu Polaków i żydów, w które sam nie bardzo wierzy, kończy artykuł temi słowy:

„Jeśli mamy kochać ojczyznę, to musi ojczyzna i nas kochać”.

W ten sposób może się do ojczyzny Polski tylko żyd odnosić, który nie miał nigdy ojczyzny. Ale mimo ciągłego koczowania po świecie, żaden żyd, a przede wszystkim p. Berkelhamer, nie powiedziałby tego o Palestynie, natomiast mówi to o Polsce, bo jej za ojczyznę nie uważa, ani nie ma zamiaru kiedykolwiek za taką uważać.

Ojczyzny nie kocha się dla tego, że jest w niej dobrze i można dobre interesy robić, jak nie kocha się ojca i matki dlatego, że są bogaci i mogą dawać pieniądze na różne, nawet najdziwsze wybryki.

Żydzi jednak tego nigdy nie rozumieją i zrozumieć nie mogą, bo u nich Bogiem pieniędzy, a ojczyznę kraj, w którym mogą bezkarnie nadużycia popełniać i ludność w jej własnym kraju wyzyskiwać i z ziemi ojców wywłaszczać.

Wesoły „witz”.

W żargonowym „Memencie” ukazała się następująca notatka:

„W związku z doprowadzeniem do skutku porozumienia polsko-żydowskiego i podróżą ministra Skrzyńskiego do Ameryki, kursuje w kulisach sejmowych następujący „dowcip”:

Dr. Reich wizował paszport ministra Skrzyńskiego i wydał mu świadectwo lojalności w stosunku do żydów. Bez takiej wizy nie mógł min. Skrzyński jechać do Ameryki”.

Jak widać, zawarta ostatnio z rządem „ugoda” wywołała w sferach żydowskich nie tylko zadowolenie, ale... wesołość.

Nie będziemy polonizować Kresów!

Dokola paktu rozwinęła się już żywa dyskusja, ale tylko w prasie żydowskiej.

Oto jeden moment z niej, bardzo ciekawy...

Sjonistyczny „Nasz Przegląd” tak mówi o roli żydów na Kresach:

„Jeżeli nie byliśmy rusyfikatorami w czasie, gdy reakcja polska zapomocą asymilacji i antysemityzmu pchała nas do tego, tembardziej nie zostaniemy polonizatorami, w warunkach, gdy mniejszości słowiańskie szanują nasze prawa obywatelskie i narodowe”.

A więc, my Polacy i Polska wciąż jesteśmy reakcją, wciąż nie szanujemy praw obywatelskich i narodowych żydów w przeciwieństwie do Białorusinów, Ukraińców i Litwinów.

Nie będą polonizatorami... jak nie byli rusyfikatorami...

A ten typ specjalny, rusyfikatorski, zwany litwakiem?!

Krótką zaiste pamięć — nasza jednak lepsza. Zresztą uspokójcie się! To tylko teoretycy w rodzaju panów ministrów Grabskich wierzą, że w wasze chęci polonizatorskie — my, szeroki ogół społeczeństwa, absolutnie w to nie wierzymy i, nie życzymy sobie nawet tego,

Żydzi ogłaszają bojkot sportu polskiego!

W ostatnich dniach ogłosił Polski Związek Piłki Nożnej, najwyższa instancja tego sportu na całą Polskę — uchwałę, w myśl której klub żydowski Makkabi został cofnięty z klasy pierwszej do drugiej, a mistrzostwo jego zostało unieważnione.

Motywuje to owa najwyższa, ogólnopolska instytucja sportowa (w której zresztą zasiadają również żydzi) tem, iż Makkabi uzyskała mistrzostwo skutkiem stronnictwa sędziów, nieznajomości przepisów gry u niektórych sędziów i postępowaniu niektórych sędziów **wbrew etyce sportowej**.

Wyrok ów zapadł na skutek żądań umotywowanych kilku klubów sportowych.

W związku z tem żydzi zrobili gwałt, żądając cofnięcia tego wyroku.

i grożąc zwróceniem się do międzynarodowego związku sportowego Tow. fity — ze skargą na polskie władze sportowe!

Kampanję tą prowadzi krakowski sjonistyczny **Nowy Dziennik** oraz **Tygodnik Sportowy**.

Szczególniej obelżywe, wyzywające i groźbami ziejące artykuły zamieszcza **Tygodnik Sportowy**, który tak ostro grozi sportowi polskiemu:

„Towarzystwa żyd. złożyły już dostateczny egzamin wytrwałości, przez cały szereg lat wytrwały na pozycji, mimo ciągłych trudności, im stawianych. Ale i cierpliwość raz się kończy, zwłaszcza, gdy bezwstyd posuwa się aż do takich granic, jak uchwała W. G. i D. P. Z. P. N-u. Należy tylko wyczekiwać załatwienia ostatecznego tej sprawy przez P. Z. P. N., a gdy tenże zaprobuje tę uchwałę, wtedy Makkabi, jak i wszystkim żydowskim towarzystwom sportowym w Polsce, nic innego nie pozostanie, jak zorganizować się samodzielnie w związku żydowskim”.

„Skutki uchwały mogą być fatalne dla całości organizacji PZPN-u, spowodować mogą bowiem rozłam. Skutki finansowe dla PZPN. i wszystkich jego klubów mogą spowodować katastrofę dla piłkarstwa polskiego. Afera ta ma wybitne podłoże polityczne i narodowościowe i z tego chociażby względu winna być zupełnie zniesiona.

„... Panowie z Wydziału Gier! Waszą uchwałę w sprawie przeniesienia Makkabi do klasy B zapoczątkowaliście komedję, obliczoną na półrocze, chcąc utrzymać sportową publiczność żydowską w naprężeniu. Ale przeliczyliście się! Wasza uchwała nie wyjdzie Wam napewno na dobre. Komedja Wasza może się stać początkiem końca jednolitego i państwowego futbolu polskiego. Dziś, w chwili podpisania ugody polsko-żydowskiej, „sportowcy” z pod znaku Wisły rzucają nowy płomień, chcą zapoczątkować nową „erę” w życiu sportowym, w tej dziedzinie, która mogła szczylić się tem, że nie znała wcale rozdziału między obywatelami jednego państwa. Opamiętajcie się więc zawczasu, aby nie było zapóźno, gdyż nie tylko Wisła na tem ucierpi, ale cała falanga klubów polskich, rozslana po wszystkich zakątkach państwa. W razie bowiem nie naprawienia błędu, publiczność żydowska sportowa w całym państwie godną na to da odpowiedź”.

A więc jawna groźba bojkotu.

Narazie dzieje się to w Przemyśle.

Oto, co o niem pisze ten sam **Tygodnik Sportowy**:

„Bojkot Polonii, który daje się temu klubowi porządnie we znaki, wybuchł spontanicznie, nie kierowany przez nikogo, a jest on odpowiedzią za bojkot, urządzony przez tutejszą publiczność polską (nawet i policję) na występach Kreibarta. Nie o kasę chodziło, gdyż i tak kilkudziesięciu publiczność zapłaciła boisko Hagiboru, lecz o fakt nieprzybycia ani jednego Polaka na tę imprezę. To był lont zapalny, podczas, gdy materiał wybuchowy dawno już był przygotowany na atmosferę, jaka panowała na boisku Polonii w stosunku do publiczności i klubów żydowskich. Dziś opustoszałe jest boisko Polonii, która nie opuściła żadnej spo-

sobności, grając trzy, a czasem cztery razy tygodniowo i to tylko z pierwszorzędnymi klubami. Dumny mógł być Przemyśl (w stosunku do innych miast prowincjonalnych) ze swojej sportowej Polonji. Dumny mógł być do chwili niemieszania polityki do sportu, do chwili niepropagowania hasel „hackenkreuzlerowskich” i nienawiści rasowej. Dziś zamarło nagle to całe życie klubowe Polonji, tak dobrze się zapowiadają-

ce. Dziś już w maju Polonja była zmuszona zamknąć sezon, podczas, gdy w ubiegłym roku nawet w grudniu nie było wolnej niedzieli.

A Polacy chodzą na matche żydowskie! Prenumerują także żydowskie pisma sportowe, łączą się w niektórych klubach z żydami (np. Cracovia—żydovia) i, na tego rodzaju prowokacje nie odpowiadają.

Wstyd!

Co się dzieje w całej Polsce?

KOŁOMYJA.

Od jednego z czytelników naszych otrzymujemy następujące pismo:

„Na jakiej podstawie i z jakiego powodu pp. St. Grabski, min. oświaty i minister spraw zagranicznych Skrzyński, imieniem narodu polskiego zawarli jakąś polsko-żydowską ugodę? Ugoda polsko-żydowska okazuje się niebezpieczna dla narodu polskiego. Nikomu nie wolno dowolnie szafować ukochaną Ojczyzną, za którą nasi synowie, bracia i krewni ofiarowali życie i swoją krew przelali za jej wolność.

Ojczyzna nasza po wpisaniu na kartę Europy jako zjednoczone i niezawisłe Państwo, nadała „Konstytucję” czyli wolność narodom na łonie jej żyjącym.

Naród polski żadnej ugody polsko-żydowskiej nie uznaje, przeciwko takiej ugodzie jak najsilniej protestuje i protestować będzie.

Nie damy pod żadnym warunkiem gwałcić naszych świętych nabytych praw.

Gdzie „numerus clausus”? Gdzie niedziela święta? Gdzie przemysł polski? Co się dzieje w Ojczyźnie? Do czego dąży? Do tworzenia państwa żydowskiego we własnej Ojczyźnie? Gdzie są posłowie? Gdzie jest obecny Sejm?

Polacy! Polacy! obudźcie się ze snu i letargu, bo Ojczyzna wewnątrz w niebezpieczeństwie.

Protestujemy wszyscy jak najenergiczniej i czynimy to, co dla Ojczyzny jest zbawieniem a dla narodu polskiego pożyteczne.”

List ten tak dokładnie przedstawia nam uczucie bólu, jakiego doznaje społeczeństwo polskie na wieść o postanowieniach „ugody”, że nie potrzeba dodawać żadnych komentarzy.

MIELEC.

Czy naprawdę akcja bojkotowa?

Nowy Dziennik (krakowski, sjonistyczny) zamieścił ostatnio o nas następującą natatkę p. t. „Akcja bojkotowa w Mielcu”:

„Od dłuższego już czasu uwijają się po tułejszym powiecie, szczególnie po gminach wiejskich, osobniki, które przedstawiają się za delegatów „Ligi obrony Polski przed wrogiem wewnętrznym” i zwołują zgromadzenia, na których „uczą” lud, w jaki sposób się bronić przed żydami.

Po każdej takiej „nauce” jest zwykle na wsi kilku żydów poturbowanych i na tem narazie kończy się nauka. Onegdaj odbyło się w Mielcu w sali Rady powiatowej zgromadzenie, na którym red. K. z „Rozwoju” w Krakowie nawoływał jawnie do bojkotu. Ciekawe, że na zgromadzeniu tem byli reprezentowani urzędnicy państwowi i to osoby zajmujące kierownicze stanowiska.

W niedzielę znowu rozrzucono w gminie Kłiszów k. Mielca ulotki nast. treści (dosłownie):

„Odezwa. Nasza młodzież, kwiat narodu w wojnie bolszewicko-żydowskiej i obronie Lwowa i Wilna ginęła śmiercią bohaterską broniąc Matki Ojczyzny, a żydzi żyjący z nas, zdradzali nasze wojska i do dnia dzisiejszego są naszymi wrogami, opisując nas za granicą jako ludzi dzikich i nie umiejących się rządzić i chcą na nas nałożyć jarzmo niewoli bolszewicko-niemieckiej. Czy wy, matki poległych i rannych synów, czy wy siostry i bracia a także i wy panienki, które miałybyście mężów z tych poległych (!), rannych i zaginionych, pójdziecie do sklepu żydowskiego? — O nie, nigdy! Żydzi w wojnie śledzili w kancelariach, brali łapówki, handlowali i bogacili się, mając do syta majątku, więc dość tego! — Niech żydzi z żydami handlują, a my zakładamy sklepy, rządźmy się sami i z daleka od żydów, bo nie jednego, ale tysiące gospodarzy puścili z torbami, a co dalej będzie? Jeżeli razem pójdziemy, to zwyciężymy, w przeciwnym razie zabiorą nasze grunty żydzi, a my ich sługami zostaniemy”.

Odezwa kończy się wezwaniem:

„Zatem Bracia dodziela, nie czekajcie, aż nas żydzi zlicytują”.

Odezwa powyższa ma wszelkie znamiona wystętku, mimoto nikt nie przeszkadza w rozszerzaniu tego pisma”.

Stwierdzamy więc z naciskiem, że poza nawoływaniem chłopca, robotnika, mieszczanina czy inteligenta by popierał polski a nie żydowski handel — kłamstwem jest jakoby żydów gdziekolwiek bito w okolicy naszej.

Kłamstwo to ma na celu tylko i jedynie zmusić władze, by przeciwko Polakom wystąpiły ze śledztwem. Prowokujcie! a będzie gorzej z wami! Grosza polskiego wkrótce u nas nie utargujecie!

TEGOBORZA-ZBYSZYCE, pow. Nowy Sącz.

Żydzi i ich opiekunowie.

W gminie Tęgororza do tej pory istnieje karczma **Racheli Schindlowej**, „urodliwej” — jak ją nazywa tutejsza ludność — żydówki. Schindlowa posiada nadto trafikę, którą otrzymała staraniem kierownika kontroli skarbowej, mimo, że o koncesję starała się wdowa po urzędniku państwowym oraz agent pocztowy, Giza. No, ale naturalnie, żydówka wygrała i trafikę otrzymała.

Nie lepiej dzieje się w sąsiedniej wsi Zbyszyce. I tak np. Langer sprzedaje żydom zboże, bydło, wydzierżawia im grunta itd. W lokalu Langerza mieści się karczma żydowska **Perli Holländer**. Na łakach rządowych obok drogi wypasają się krowy żydowskie pod okiem miejscowego dróżnika, Jana Swierczka. W karczmie żydowskiej w Zbyszycach popija w zgodzie arystokracja i demokracja polska. Jednym słowem: istna idylla.

I jak tu myśleć w takich warunkach o odżyczeniu wsi polskiej!...

A. Z. rolnik.

Tylko siła moralna społeczeństwa odżydzi Polskę!

Nasze zwycięstwo nad żydami leży na linii życia etyczno-moralnego.

Uwaga zasadnicza: Siła odżyczenia Polski i zasadniczy punkt obronny, a nawet zaczepny nie leży na linii ekonomicznej, ani przemysłowej, ani politycznej, ani literackiej, choć to wszystko jest ważnym polem bojowym, ale leży głębiej, leży poza temi dziedzinami życia i wchodzi w samą psychikę człowieka, w jego własne zasady, jakimi się rządzi: ona leży

na linii życia religijno-moralnego.

Na tem polu jest albo wygrana Polski, albo przegrana. Gdy ta placówka będzie obroniona, na całej linii zwycięstwo nad żydostwem, gdy ta placówka będzie stracona, przegrana najpewniejsza, bez ratunku.

Dlaczego? Bo wśród społeczeństwa ludzkiego wygrywa nie siła brutalna, nie liczba, nie techniczne środki, ale

większa siła moralna.

Jest to rzecz tak jasna, jak słońce, ale oświećmy ją dowodami życiowymi.

Czego boi się w społeczeństwie polskim żyd? Niczego innego, tylko

podniesienia się jego poziomu moralnego.

Dlatego tak on gnoi to nasze społeczeństwo, tak je niszczy moralnie i duchowo, dlatego podaje on rękę i pomoc materialno-moralną wszystkim środkom psucia moralnego tego otoczenia, w którym on żyje, ale sam się jednak nie psuje. Od prostej kartki pornograficznej, po domy rozpusty, po teatry, kina, po wyznaczoną sztukę, wszystko to w rękę swojemu trzyma żyd, tem kieruje, to ofiarnością nieraz wielką utrzymuje. Tę samą metodę zastosowuje do urzędników

przez „kubany”

do polityki i życia społecznego przez rozbudzanie wzajemnej społecznej nienawiści, przez

Pomniejszyciele narodowego majątku w Krakowie.

Natalja z Bajerów Wolna sprzedała Izraelowi i Marji (!) Methom dom przy ulicy św. Tomasza l. 2, za 8,500 dolarów.

Jan Kofina sprzedał Salcmonowi Wohlfeilerowi grunt przy ul. Grzegorzeckiej za 1,300 zł. oraz grunt przy ul. Pasterskiej za cenę 1,300 zł.

Apolinary Karczewski kupił od Marji Dutczyńskiej grunt przy ul. Urzędniczej za 950 dolarów i sprzedał go za tę samą cenę Henrykowi (!) Lamensdorfowi.

Gmina miasta Krakowa sprzedała Janowi (!) i Celinie (!) Libanom grunt przy ul. Karmelickiej za 2,966'40 zł.

Franciszka, Anna i Józef Sobolewscy sprzedali część domu przy ul. Zwierzynieckiej 30, Gizeli (!) i Leopoldowi (!) Goldbergerom.

Kraus Józef sprzedał część domu przy ulicy Zwierzynieckiej l. 30, Leopoldowi (!) Goldbergerowi.

Marja Palczewska sprzedała Berischowi Weinbergowi grunt przy ul. Mazowieckiej za 200 (!) złotych.

Stypuła Ignacy sprzedał Balbinie (!) Amsterowej grunt przy ul. Recznej za 108 (!) zł.

Ci, których nie wolno bojkotować!

W u. t. zasądzeni zostali w krakowskim sądzie karnym za fałszerstwo akcji **Chybie**, oraz zbrodnię oszustwa, następujący żydzi: **Finkler, Euchholz, Berger**.

W wagonie sypialnym pociągu idącego z Gdańska do Warszawy przychwyciła kontrola skarbową żyda **Goldfarba** w momencie, gdy usiłował przemycić do Polski wielkie ilości tytoniu niemieckiego, ażeby wyrządzić szkodę skarbowi. Żyda aresztowano, tytoń skonfiskowano.

Jeżeli jednak przestrzega się przed interesami z żydem — a oszukańcze interesy robią żydzi przeważnie — to, nazywa się jatrzeniem jednej narodowości przeciw drugiej. Tak, jak gdyby Polacy winni byli temu, że co 7 żyd w Polsce, to rewolucjonista, a co 5-ty oszust i złodziej.

szerzenie czynników rozstroju, jak komunizm itd.; to samo robi i na polu religijnem, choć może nie tak jawnie, ale tem silniej zakulisowo. Biblioteki czarne, toć dzieło żydowskie, literatura bluźniercza, to ich wydzieliny. Bolszewizm jest tylko olbrzymim sprawdzianem tego postępowania żydowskiego względem społeczeństwa polskiego, jak i innych społeczeństw nieżydowskich.

Racja jest ta, jak mówi doskonale Welsenhof, że żyd, to żuk gnojny i tylko w gnoju żyć może, dlatego też aby żyć,

gnoi wszystko dokoła siebie.

Żyd najlepiej wie, co mu szkodzi, a co mu pomaga. Jest to objaw psychologiczny każdego wroga, że instynktowo bije na to właśnie, co mu najwięcej przeszkadza i to najbardziej zwalcza.

I Bismark trzymał się tej samej zasady względem nas, Polaków, jak i względem Francuzów. Dla Polaków dał tę receptę: Pozwólmy się Polakom bawić. A Francuzów po 70 roku gangrenowały moralnie i religijnie pieniądze pruskie, które szły na szerzenie rozpusty i podkopywanie życia religijnego. On wiedział dobrze, że Francuz moralnie słaby, choćby był liczebnie nawet silniejszy, w końcu musi ulec moralnie silniejszemu Prusakowi.

Dwa przykłady: W Poznańskim pod panowaniem pruskim było z początku tylu żydów, ilu ich jest wszędzie w Polsce. Co zrobił Prusak, aby się ich pozbyć? Czy zaprowadzał jakieś na nich prawa wyjątkowe? Bynajmniej; tylko dbał i to z całą surowością, o moralność społeczną, przynajmniej zewnętrzną. Wobec prawa żyd nie miał wyjątków ani na gorsze, ani na lepsze. Karano, ale karano tak surowo żyda, jak karano Niemca czy Polaka. I oto w tej

atmosferze moralności, przynajmniej zewnętrznej, żyd nie mógł długo wytrzymać i sam się wynieść.

Niech Polska zaprowadzi po sądach sprawiedliwość nie tylko dla swoich dzieci, bo ta jest, ale na równi taką samą sprawiedliwość dla żydów, niech żyd niema przywilejów ani w sądzie, ani w kupiectwie, ani w polityce, ani w żadnym swoim ruchu,

niech nie będzie uprzywilejowaną jednostką, a to będzie najskuteczniejszym lekiem na odzyskanie Polski. Polska nie boi się żyda uczciwie pracującego, dobrego obywatela; chleba i miewa u nas jest dość, ale ona nie może pozwolić jednemu obywatelowi

na nieuczciwość bezkarną

i to jeszcze żywiołowi obcemu. Ale żyd nie potrafi być uczciwym, on raczej się wyniesie, aniżeli zdobędzie się na uczciwość.

Zaraz w pierwszych miesiącach okupacji Polski przez Niemców zdarzył się taki drobny na pozór wypadek. W przedziale II kl. na linii Piotrków—Warszawa jedzie kilku inteligentnych Polaków i kilku żydów tamtejszych. Któryś z Polaków pyta żyda: „No, jak wam teraz, czy lepiej, niż było za Moskale?”

Żyd popatrzył badawczo po obecnych i zrozumiał, że może powiedzieć szczerze, co myśli, rzekł: „Jest gorzej”.

Może w rok później na tej samej linii ta sama scena. Ale wówczas żyd odpowiedział inaczej: „Już jest dobrze”, rzekł — i zrobił ruch palcami takimi, który wytłómaczył wszystko. **Niemcy biorą już łapówki.** To wystarczyło, aby i pod pruskim rządem dla żydów zaczął się raj. **Niemiec urzędnik**

przestał być uczciwym.

Jest to charakterystyczną rzeczą, ciągnącą się poprzez wszystkie lata naszej odzyskanej wolności, że żyd nie pomija żadnej sposobności, by obalić choćby tylko dla siebie

ustawę o spoczynku niedzielnym.

Wszyscy są przekonani, że żydowi chodzi o zarobek pieniężny. Nigdy w świecie. Jemu chodzi o obalenie ustawy o spoczynku niedzielnym dla nas, Polaków, bo wie, że ta ustawa prowadzi do święcenia niedzieli. A żyd jest przekonany, że czem dla niego jest sobota, której sobie nikomu nie pozwoli wydrzeć, tem dla Polaków jest niedziela, to jest

źródłem siły moralnej.

Żyd w sobotę nabywa siły moralnej i zciera ze siebie to wszystko, co do niego przylgnęło przez tydzień, jako coś nieżydowskiego. Polak-katolik, gdyby święcił niedzielę, otrępywałby z siebie to wszystko, co jest niekatolickie, czyli wszelką nieuczciwość. Żyd o tem wie, tego się boi, jak śmiertelnego wroga i dlatego tak **zwalcza ustawę o spoczynku niedzielnym**, przynajmniej dla siebie, bo znowu znając naszą psychikę, wie, że gdy on otworzy sklepy w niedzielę, to i Polacy kupcy nie wytrzymają i też otworzą; on wie, że **społeczeństwo nasze nie wytrzyma** i w niedzielę masowo kupować będzie, a wówczas i spoczynek niedzielny, a w konsekwencji i jej święcenie **samo z siebie upadnie** i dzień święty, zamiast stać się źródłem siły moralnej, stanie się

jej najkompletniejszym zniszczeniem.

Żyd jest karnym, jest spoistym. A to płynnie znowu z jego siły moralnej. I oto 5 milionów żydów bije nas, 20 milionów Polaków, bo nam

brak karność i spoistość.

A dlaczego? Bo **brak nam siły moralnej.** A żydzi wszelkimi sposobami starają się o to, aby ten brak siły moralnej nie tylko utrzymać, ale **aż do bezdennej przepaści zgangrenowania moralnego doprowadzić.**

Zwracając uwagę na żydów, zwracać musimy uwagę na siebie, bo żyd nam nie zaszkodzi,

gdy my mu ręki nie podamy.

Każde rozluźnienie obyczajów jest silniejszym zadzierzgnięciem pętlicy na naszych karkach. Tem się tłómaczy wszystko, tak sprzedaż dworu żydom, jak i wypędzenie chłopca z jego chaty, tak zwijanie sklepów polskich.

Usuńmy u jednych zbytek i życie nad stan, u drugich pijanństwo, u wszystkich rozpustę, a skutek tego będzie taki, że **ustaną kubany i przekupstwa i pożyczki lichwiarskie, a Polska od razu zrzuca z siebie obrożę żydowską.**

Żyd to żuk gnojny, on tylko może żyć w gnoju i dlatego wszystko dookoła siebie gnoić.

Stąd wniosek, że **wszystkie prace przeciwko zażydzeniu są dobre, ale nie są radykalne, są tylko paliatywem, ale nie lekiem.**

„Hasło Narodowe“ o tyle spełnia swoje zadanie radykalniej, że przez wyrabianie opinii publicznej **może powstrzymać gangrenę** przynajmniej zewnętrzną i przyczynić się do zaprowadzenia przynajmniej **uczciwości zewnętrznej.** Kto niema sumienia, kto niema zasad, ten **winen być chłostany bez miłosierdzia,** przynajmniej **harapem opinii publicznej.** Eta.

Żydy, żydy i tylko... żydy.

Jak to donosiły pisma codzienne, w ub. tyg. odbył się w Warszawie zjazd i kongres **Stowarzyszenia Przyjaciół Ligi Narodów**, w którym rolę gospodarza spełniał rząd polski, Społeczeństwo zaanimowane komunikatami prasy przyjmowało gości obiadami, witało flagami i t. p.

Za to odwiedzili się nam panowie delegacji w ten sposób, że uchwaliłi na komisji poświęconej sprawom mniejszości specjalną rezolucję potępiającą **numerus clausus.**

Wprawdzie w Polsce nie ma go jeszcze, ale, były daleko w tym kierunku posunięte kroki, które przewalił pakt rządu.

Potępienie **numerus clausus** w Warszawie miało więc nie realny cel ale, dyplomatyczny, moralny policzek na oku. Rzekomo, chodziło o Węgry i Rumunję ale, przez fakt, iż uchwała zapadła w Warszawie — zostało powiedzianem wiele pod adresem Polski.

Tym, który głównie zabiegał koło tej sprawy był senator sjonistyczny dr **Ringel.**

Po ugodzie z rządem!

Uгода, ugodą — dobrze jednak asekurować się **Ligą Narodów.**

Oto lojalność i wierność obywatelska!

Bez kosztownych pośredników.

Wojsko i dostawy rolnicze.

Nasze sfery rolnicze niejednokrotnie domagały się, aby wojsko nabywało produkty bezpośrednio u rolników lub w zrzeszeniach rolniczych, bez uciekania się do pośredników, którymi z reguły są żydzi.

Obejście „pomocy“ żydowskiej daje potrójne zyski:

- a) taniość,
- b) lepszy gatunek towaru,
- c) nie bogaci się zdecydowanych wrogów Polski.

Kwestję tę i nasza gazeta poruszyła niejednokrotnie. Szło jednak opornie.

Obecnie dowiadujemy się, iż min. spraw wewnętrznych poleciło wojewodom sporządzić dokładny spis istniejących na ich terenach zrzeszeń producentów rolnych, kooperatyw, syndykatów, kółek rolniczych i instytucji zajmujących się sprzedażą produktów rolnych.

Spisy te przekazane zostaną ministerstwu spraw wojskowych, które chcąc uniknąć pośrednictwa przy dostawach wojskowych, zamierza wykorzystać instytucje rolniczo-społeczne dla tych dostaw.

Handel mandatami poselskimi.

Jak wiadomo, ustąpili z Sejmu posłowie: ukraińiec **Łuckiewicz** i białorusin **Jakowiak** i **Baranow.** Zostali oni wybrani z osławionej listy nr. 16. Była to lista **mniejszości narodowych:** żydów, ukraińców i białorusinów.

W myśl umowy zawartej przed wyborami przez reprezentacje owych trzech grup — mandat opróżniony przez którąkolwiek z tych narodowości miał być obsadzony nadal przez nią a więc w wypadku powyższym, po ukraińcu miał nastąpić **ukraińiec,** po obydwu białorusinach dwaj białorusini.

Jednakowoż żydom znudziło się wyczekiwanie, aż ich kandydaci z tego lub owego powodu ustąpią i, postanowili, dosłownie, **skrócić** mandaty ukraińcom i białorusinom. Żydzi: **Feinstein, Briłański i Bulwa** podjęli listy uwierzytelniające i... zgłosili się do Sejmu jako posłowie.

Ukraińcy i Białorusini zrobili oczywiście gwałt — Sejm jednak nie mógł kwestjonować mandatów a, koło żydowskie bojąc się kompromitacji nakazało owym trzem jegomościom złożyć mandaty, grożąc im, że w przeciwnym razie nie przyjmie ich do koła.

Trzej jegomoście nie bardzo się jednak zlekli owego ultimatum i... narazie odbywa się śmieszna wymiana not między nimi a kołem żydowskim i tem ostatniem a Białorusinami oraz Ukraińcami.

Oto słowność żydowska!

Sidla na polską łatwowierność.

W nrze 3 „Spraw żydowskich“ wystąpił niejaki **Appenschlak** z projektem niezwykle, Domaga się on

utworzenia w Polsce klubu współpracy intelektualnej polsko-żydowskiej.

Są to oczywiście sidła na polską znaną tolerancję i łatwowierność.

Jest to próba zażydzenia umysłowości polskiej tak, jakgdyby przeciętny Polak był jeszcze mało żydofilstwem znieprawiony!

Potrzebę tego rodzaju klubu motywuje pan **Appenschlak** następująco:

Cóż z tego — że na górze — u szczytów reprezentacji politycznej zawarty zostanie jakiś układ Cóż z tego, że górą popłyną prądy łagodniejsze, gdy na dole, na szerokiej podstawie piramidy społecznej, w każdym zakamarku, we wszystkich tych drobnych komórkach, które tworzą przecież życie konkretne — trwać będzie „odzyskanie“, wyobcowywanie i krzewić się będzie nienawiść, pogarda, gdy wielcy będą się uśmiechać tolerancyjnie, a mali będą po cichu lecz skutecznie gnębić? Nie grupy polityczne — lecz naród musi się porozumieć z narodem — inteligencja z inteligencją, jako klasy przodujące i wychowujące.

Dziela tego może dokonać jedynie zorganizowana współpraca intelektualna polsko-żydowska.

Gdy Francja wystąpiła w Lidze Narodów z inicjatywą stworzenia Instytutu międzynarodowego współpracy intelektualnej — dla moralnego spacyfikowania świata, reprezentacja polska poparła tę myśl z zapałem. Autor projektu francuskiego pan **Francois-Albert**, były minister oświat — przypomniał ostatnio, że rząd polski wyraził gotowość przyczynienia się do realizacji projektu — ofiarując od razu na rzecz Instytutu sumę stu tysięcy franków.

Jeśli ze strony polskiej ujawniono na zewnątrz tyle zapału — dla kooperacji intelektualnej — czy nie należało dokonać wstępnego eksperymentu we własnym domu?

Dwa narody żyją blisko siebie, nie znając się prawie. Niektórzy Polacy przyznają się, że znają żydów mniej niż Chińczyków.

Myślę, że jedną z dróg, prowadzących do istotnego porozumienia — byłoby zbliżenie się na gruncie współpracy intelektualnej. Należałoby w tym celu powołać do życia Towarzystwo żydowsko-Polskiej Współpracy Intelektualnej.

Nie chodzi, rzecz prosta, o klub dla starszych panów, szukających sposobu na zabicie czasu. Poza tem instytucja tego rodzaju nię mogłaby służyć celom asymilacyjnym. Pomyślana na szeroką skalę, rozgałęzioną w całym kraju, obejmującą nie tylko pokolenie starsze — lecz również młodzież — stanowiłaby punkt zborny inteligencji polskiej z narodową inteligencją żydowską. Na gruncie takiej instytucji — przez kontakt osobisty i wymianę myśli, przez wzajemne poznawanie walorów kulturalnych, przez referaty, dyskusję, wspólną inicjatywę w sprawach obchodzących ogół — mógłby się wyłonić zarys współpracy — w którym żadna ze stron nie jest zmuszona do poniżenia swej godności narodowej.

Byłby to jeden most, gdy potrzeba wielu, ale byłby pierwszy i ze względu na swój charakter — może wzorowy dla innych dziedzin — gdzie takie mosty polsko-żydowskie jak n. p. w życiu gospodarczym są niezbędne.

Będziemy ciekawi czy Polacy odważą się pójść na taką koncepcję

Klubu jarmurki,

że uśmiecha się on żydom, dowodem liczne przedruki powyższego artykułu w prasie żydowskiej.

Bo ostatecznie — jeżeli są kluby polsko-francuskie, polsko-amerykańskie, polsko-angielskie, czemu nie mógłby być polsko-żydowski?

Alboż my żydowiny, dzięki ugodzie nie zostaliśmy uznani za naród równorządny Wam, lekkomyślni Polaczkowie?!

Ugoda grabsko-skrzyńsko-sjońska.

Był sobie chłopek zdalny do wszystkiego,
Ale leń, próżniak, wygodniś nielada,
Więc rój robactwa podłego, wstrętnego
Całą personę jego wnet obsiada:
Wszy, pchły, pluskwy, karakony
Kąsą go na wszystkie strony.
Zwłaszcza weszki obrzydliwe
Są strasznie nielitościwe,
Włazą w kieszenie i za kołnierze,
Ot, jak zwyczajnie pasożyt-zwierzę!

Chłopek poczuł nareszcie, że zguba zagraża,
'Ale zamiast się pozbyć tego inwentarza,
Zamiast się skąpać, przebrać i zdezynfekować,
Zaczyna z wszami paktować:

Moje kochane weszki, zlitujcie się proszę,
Wszak ja was karmię, grzeję i na sobie noszę,
Podpiszcie kontrakt, że mię zjeść nie chcecie,
Że mi na sławie szkodzić nie będziecie,
Że będziecie mię kąsać delikatnie, cicho,
To wam dam spokój — pał was lichol!
Ja wam pozwolę łazić i na głowie,
Choć macie nogi, choć was takie mrowie;
Zgodzę się, że wsza nawet w niedzielę i święta
Przez czas jakiś robotą swą będzie zajęta,
I że jej wolno piszczeć w jakim chce języku,
Byleście zaprzestały hałasu i krzyku,
Bo mi jest miłszy spokój, niż ma własna skóra...

Na to weszki radośnie wykrzyknęły: Hurra!
Niech żyje nasz gospodarz! niech żyje spo-

(kojny,
Dla swoich lokatorek tak względny i hojny,
I w imieniu całego wszawego plemienia
Podpisały, że spełnią chłopkowe życzenia,
Chłopek jak podpisy zoczył,
'Aż z radości podskoczył...

Chłopku, chłopku arcygłupi!
Poczujesz wnet zapach trupi,
Kto z wszami paktów zawiera,
Napewno od nich umiera.

Z. Z. Mitkowski.

Żłóbek nie ochronka! W uzupełnieniu naszej onegdajszej notatki zaznaczamy, że interesy z żydami robi nie ochronka na Dębnikach, ale tamtejszy żłóbek. Zaznaczamy to wyraźnie, ażeby nie krzywdzić Sióstr zakonnych pracujących w ochronce.

Henryk Bober

Kraków, Librowicza 6.

Pierwsza w Polsce artystyczna pracownia naprawy dywanów perskich i makat.

Przyjmuje się również do czyszczenia i trzepania.

Ziemiańska Spółka Handlowa

Spółka z ogranicz. odpow. w Krakowie, ulica św. Jana 3-5.
Jako dział handlowy BANKU ZIEMIAN S.A. we Lwowie, Oddział w Krakowie.
Zakup i sprzedaż ziemiopłodów, zboża, nasion, paszy, nawozów sztucznych, narzędzi roln. i in. artyk., wchodzących w zakres potrzeb gospodarstwa wiejskiego, oraz eksport produktów rolnych.

Z dniem 1 lipca br. uruchomiliśmy oddział

Hurtownego handlu win

I polecamy wina, węgierskie stołowe, tokajsko-hegyalajskie, francuskie, włoskie i hiszpańskie tak w beczkach, jak i butelkach, za których jakość i dobroć dajemy pełną gwarancję.

Specjalność wina mszalne.

Cenniki i oferty na żądanie.

Krawaty, kapelusze, bieliznę męską

tylko w doborowych gatunkach sprzedaje tanio:

WIERZEJSKI

Kraków, Rynek Linia A-B róg ul. Florjańskiej.

KOŁDRY

PUCHOWE NA WELNIE I WACIE. MATERACE WŁOSIENNE I POWIJACZE DLA NIEMO-
WŁAT. PODUSZKI I PIERZE GĘSIE.

poleca jedyna
KATOLICKA PRACOWNIA WYROBOW
POŚCIELOWYCH

M. MATUSIEWICZ

KRAKÓW, UL. POSELSKA 20.

Nowo otwarty
skład porcelany, szkła i fajansu
STANISŁAW BUJAREK
KRAKÓW, FLORJAŃSKA 47, w podwórzu.
Wypożycza się naczynia na wszelkie zebrania towarzyskie, oraz podejmuje się dostaw do wszystkich instytucji.

Sklep dworski

przy ulicy św. Tomasza 21,

otwarty został od 1. VII. br. sklep z produktami wiejskimi (własność kilku ziemian z okolicy) sprzedawać się będzie nabiał, jarzyny, owoce etc.

Ceny niższe od targowych.

ZAKŁAD KRAWIECKI strojów męskich, Kazimierza Krzywoczka w Krakowie, ul. św. Tomasz 33, wykonuje szybko i po niskich cenach wszelkie zamówienia z własnych i dostarczonych materiałów.

RESTAURACJA POWSZECHNA i skład artykułów kolonialnych Kraków, ul. Karmelicka 17 (wejście także od ul. Garbarskiej) wydaje znakomite obiady z 3 dań po 1 złp.

R. H. KOWALSKI, Kraków, Garbarska 26. — Materiał elektrotechniczny, akumulatory.

STROJE MĘSKIE I DAMSKIE, wykonuje szybko i solidnie Spółdzielnia odzieżowa. Kraków, ul. Mikołajska 13, tel. 3037

ŚWIAT ELEGANCKI i wymagający ubiera się w firmie **Jan Sajak**, Kraków, Karmelicka 1. 39. Na składzie materiały angielskie.

SUKNIE, kostjomy, płaszcze damskie, ubrania męskie, według najnowszych modeli wykonuje z materiałów własnych i dostarczonych, ceny przystępne **J. Poradzisz**, Gołębia 16, I p.

FABRYKA CZEKOLADY A. Piasecki S. A. Kraków — poleca swe wyroby.

ZAKŁAD tapicersko-dekoracyjny, magazyn mebli i wyrób kołder watowych, wełnianych i puchowych, **A. Rybiński**, Kraków, Sławkowska 21, I p., tel. 34.68.

WŁADYSŁA WTUREK, Kraków, Karmelicka 8, telefon 3019, poleca przybory do rybołówstwa, trucizny na: karakony, pluskwy, myszy, mole i t. p.

ZAKŁAD Artystyczno-kamieniarski **Franciszka Łuczywo**, Kraków, Rakowicka L. 14, wykonuje wszelkie roboty kamieniarsko-kościelne po cenach konkurencyjnych.

INSTRUMENTA MUZYCZNE skrzypce, harmonje ręczne, oryginalne włoskie mandoliny gitary oraz przybory muzyczne posiada na składzie w wielkim wyborze **J. A. NIKIEL** Kraków ul. Szewska L. 2.

"MARTA" Pracownia „Tow. popier. przemysłu kobiecego”, poleca: różnace silnie robione w wielkim wyborze, szkaplerze, birety. Przyjmuje zamówienia na chorągwie i szaty liturgiczne, oraz odnawianie starych aparatów. Ceny najprzystępniejsze. Kraków św. Jana 24.

PRACOWNIA SZKLARSKA A. Paczki w Krakowie, ul. Sołtyka 7, wykonuje wszelkie roboty w tym zakresie t. j.: szklenie dachów, kościołów, okien wystawowych tak nowe jak i reparaacje miejscowe i zamiejscowe po cenach konkurencyjnych.

JÓZEF ANCPABAJTIS w Krakowie, ulica św. Tomasza L. 20. Hurtowny i częściowy skład artykułów religijnych.

Karol Charles Medwecki

Batorego 34. m. XIV. LWOW

Wełny. — Nowości. — Koronki. — Napiersniki. Brokaty ornatowe. — Nici. — Epety.

Saloniki, otomany, materace włókiennicze z trawy morskiej, najtaniej poleca — **Zakład tapicerski**

Luszowicz Józef

Florjańska 44.

Największy wybór na raty.

DRUTY ŻELAZNE

do wszelkich celów: ocynkowane, galvanizowane, sprężynowe, kalibrowane specjalne twarde, półtwarde, glijowane.

Druty telegraficzne i telefoniczne.

Druty do wiązania skrzyń siana, słomy i t. p.
Druty kołczaste.

Dostarcza Dostarcza

KRAKOWSKA FABRYKA

DRUTU I WYROBOW ŻELAZNYCH SKA AKC.

KRAKOW-PODGORZE, Romanowicza L. 5.

Telefon 227. Adres telegraficzny „METALGOR”

Własny tor przemysłowy. Dogodne warunki sprzedaży

Zakład wyrobów ślusarskich artystycznych i budowlanych

Jan Oremus

Kraków, ul. Rakowicka L. 15.

Telefon Nr. 2516.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa wchodzące po cenach umiarkowanych.

Na raty! Na raty!

Zakład Witrażowo-Szklarski

TEODOR ZAJDZIKOWSKI

Kraków, ul. Sw. Jana 30.

Wykonuje witrażowe oszklenia do kościołów od 20 zł. za 1 m. — Porada fachowa; przy większych zamówieniach na raty.

Geny 50% niższe niż wszędzie.

Na raty! Na raty!

Handel wina zał. w r. 1847.

R. Stadtmüllera, Lwów, Rynek 34

Wina. Koniaki. Likieri.

Najwłaściwsze źródło.

Jedyną CHRZEŚCIJAŃSKĄ PRACOWNIĄ SZKLARSKĄ

B. STELMACH

LWÓW, LEGJONÓW 3. SZAJNOCHY 2.

w podwórzu.

Wykonuje wszelkie roboty szklarskie solidnie i to oprawa obrazków, oszklenie budowli i portali, po niskich cenach.

Cud Kosmetyki! Zadzajcie wszędzie!

Niezawodny krem czeremchowy „Vamoś” niezrównany środek do pielęgnowania cery, usuwa piegł, plamy i opaleniznę, jedyny krem, który używać można podczas dnia, zarazem pod puder. Wyłączny skład hurtowny i częściowy.

W. Lazarowicz, Kraków, Garbarska 4.

Cena 1 słoika 3 złote.

Niebywałe rezultaty.

Ważne dla P.T. Kupców i Kółek rolniczych!

Talerzyki na muchy! Oryginalne Muchi-zielone. 1000 sztuk 60 zł. Tonatoh tęp szwabry, Orwin na szczyry, Mogil na pluskwy, Sintin na pchły i inne owady, Gholina na mole — niezrównane środki. Wysyła hurtownie

W. Lazarowicz, Kraków, Garbarska 4.

Pierwszorzędne

Przybory do wszelkich sportów oraz wychowania fizycznego

poleca

K. PARAFINSKI — KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 14.

Telefon Nr. 2534.

Stale na składzie: Artykuły światowej sławy firm angielskich — tenis, futbol, boks; fiński i szwedzkie — lekkoatletyka; — włoskie — szermierka; szwajcarskich — stoppery, tarytyka itd., komplety dla potrzeb wojska, szkół, obozów, przysposobienia rezerw, klubów, sokolstwa i harcerst. Oryginalna amerykańska guma do żucia Chiclets. Ostatnia nowość: Kieszonkowy stół składany — niezbędny dla każdego. — Klubom dogodne warunki spłaty.

KILIM najwięksi wybór, różne style sprzedaje na dogodnych warunkach spłaty Bobrowska, Karłowicka 46, III p., ofic.

JOZEF MASSAR

KRAKÓW, UL. FLORJANSKA L. 15

MAGAZYN TOWARÓW MODNYCH

Poleca na wiosnę i lato:

Nowości we wełnie na suknie i kostjomy damskie, materiały na ubrania męskie, jedwabie; voile, zefiry, perkale, ręczniki, stołowa bielezna i t. d.

Franczak Władysław

Zakład artystyczno-Rzeźb.-Kamieniarski

w Krakowie, ulica Warszawska L. 55

na cmentarzu miejskim

wykonają roboty budowlane specjalnie roboty kościelne i grobowce, tak w miejscu jak i na prowincji, z różnych kamieni i marmurów. — Bezpłatne przechowywanie zwłok w własnych grobowcach. — Ceny konkurencyjne. — Firma wykonała roboty na Wawelu oraz pomnik poległych Ułanów w dn. 6 list. 1923 itd.

Domy, parcele, folwarki, tereny fabryczne i t. p.

nie przedstawiają pełnej wartości jeżeli nie są starannie ogrodzone parkanem z siatki drucianej

Kompletne ogrodzenia siatkowe wraz z bramami i furtami, uzupełnione drutem kolczastym, tak zwykłe jak i ozdobne

dostarcza

KRAKOWSKA FABRYKA

DRUTU I WYROBÓW ŻELAZNYCH SP. AKC.

KRAKÓW-PODGÓRZE, Romanowicza 5.

Telefon 277.

Adres telegraficzny „METALGOR”.

Największa fabryka wyrobów drucianych w Polsce. Masowa mechaniczna produkcja, a więc najtańsza. Ceny bezsprzecznie konkurencyjne. — Monterzy na zawołanie.

Krótkie terminy dostawy. — Dogodne warunki kredytowe. — Przy większych zleceniach, spłaty wekslowe do 10-ciu miesięcy i dłużej. — Odsprzedawcy otrzymają rabaty.

Cenniki, katalogi ilustrowane i t. p. wysyłamy odwrotnie.

FIRMA „OLMA”

wynajem samochodów

w Krakowie, Grzegorzewska L. 30.

Telefony 3470 i 3223.

Postój wozów od 8 rano do 10 wiecz.

Rynek gł., vis-avis Hawelki, w innych godzinach w nocy telefonicznie zamawiać.

Wszelkie zażalenia i reklamacje zgłaszać pod Nr. telefonu 3223.

Taryfa dla doróżek samochodowych w Krakowie zatwier. przez Magistrat i Dyрекcję Policji w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji:

Kraków, ulica Stolarska L. 6, II p.

Telefonu nr. 1018 — Konto czek. 404.888.

ODDZIAŁY:

Lwów, Rozwój, Legionów 3. Poznań, Kirschkowa, Gwarna.

Łódź, Rozwój, Podleśna 4. Warszawa, Widok 19.

Leny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. — Ogłosz. zwykłe zł. 0.15, Nadesłane zł. 0.40, Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. 1-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80. Ogl. świat. 25% droższe. Dla urzęd., państw, emerytów, robotn., inwalidów, i pens. pracy duży rabat.

Ceny prenumeraty: Miesięcznie z dodatkiem ilustrowanym i 1 książką 2 zł., bez książki i dodatku zniżona 1 zł. — Kwartalnie, z dodatkiem ilustrowanym i 4 książkami 6 zł.; bez dodatku ilustrowanego i książek 3 zł. Ceny rozumieć należy wraz z dostawą do domu.